

Med fyra fiskar till fyra församlingar över Finska viken 2017

Vid den avslutande frukosten, då Vikingfärjan anlöpte Stockholm en av sommarens sköna morgnar, kom samtalet att kretsa kring trons grundfråga. Hemmavid kan gran- nen avundsjukt säga till den som nämner dem i förbön: Jag önskar att jag också kunde tro. Tron kan förefalla längre bort för oss i Sverige än för andra. Tre nycklar som en sammanfattning av resan: (1) tro är något vi alla ber om som gåva av den Helige Ande, Herrens bön är nyck-

eln framför andra, (2) tro är något vi möter i Bibelns tilltal och det är (3) en beröring som alla människor erfarit någon gång i livet, mer eller mindre avläsbart. Det är ett svar som stämmer såväl i svenskt, finskt som ryskt sammanhang. Det är en grundfråga i allt missionsarbete.

Syftet med församlingsresan var att möta åtminstone fyra församlingar: Kanneljärvi och Zelenogorsk, församlingar belägna ovan Finska viken, och Tyris församling

Nattvardsgång i Ingermanländska kyrkan

Högmässodeltagare i Kanneljärvi.

söder om den. Staden Kronstadt (40 000) mitt i viken på ön Kotlin, med S:t Elisabets kapellgrupp – fjärde församlingen, har numera fasta förbindelser såväl norrut som söderut. Förbindelsen är ännu bara några år gammal.

Resan följde detta nya spår över viken. Vi rörde oss i den Ingermanländska evangelisk-lutherska kyrkans sammanhang, ett gammalt gränsland alldeles i vår närhet. Till alla fyra gemenskaperna kunde vi lämna över en varmrökt regnbågs-lax från karelska vatten, inhandlad i Disas fiskbutik hitom Kotka. Till-sammans var vi fem personer. Resan gav anledning att samtala om trons grundfrågor också på hemmaplan.

Kanneljärvis uthålliga gemenskap

Efter övernattnings i Viborg med kvällsmålet i det gamla runda tornet, en gång en del av Viborgs

stadsmur, fortsatte vi på fredagens morgon fram till Kanneljärvi lokaltågstation. Från stationen hade vi ytterligare tre kilometer upp till byn där man före kriget hade byggt en ny modern stor kyrka 1934. Trots ryssarnas senare övertagande av området stod kyrkan kvar men brann runt 1980. Pastor Jurij Wolodarskij hade själv sett lågorna. Väl förtrogen med området kunde han och hans fru initiera ett gudstjänstliv i sakristian som han återställt på egen hand. Han hade sett Guds hand mitt i naturvetenskaplig ateistisk kurslitteratur! Efterhand diakon- och prästvigd kunde han nu räkna mer än tjugo års tjänst vid samma altare. Arbete med söndagsskolan har hela vägen haft avgörande betydelse. De var mycket oroliga för fortsättningen eftersom den Second-Hand butik som understött arbetet från Österbotten nu slagit igen. Men så länge krafterna står

Pastor Juri Wolodarskij firar gudstjänst trots att större delen av kyrkan ligger i ruiner.

bi skulle mässan firas. S:t Stefanus' koinonia i Stockholm har också understött sedan länge, vilket var en anledning till att resan började i Kanneljärvi. När Stockholmsvännerna återvände till söndagens högmässa kl. 10 fick de möta en liten gemenskap som firade en glödande gudstjänst, om än lågmäld. Fiskgåvan blev en förhoppning om Guds välsignelse över arbetet.

Terijokis anrika kyrka och församling

Till skillnad från Kanneljärvis enkelt restaurerade sakristia är nu Terijokis anrika sekelskifteskyrka,

Kristi Förklaringskyrka i dagens Zelenogorsk, komplett renoverad med en vacker nordisk träinteriör. Under Sovjettiden tjänade kyrkan som biograf. Hit kommer busslaster av framför allt finländare. Fisken kommer väl till pass när sådana utspisas i kyrkorummets bakre del. Där satt också vi för en kopp te, samtidigt som folk besökte kyrkan. Kyrkan ligger centralt. Många flanerar förbi. Många besöker kyrkan också därför att man anstränger sig för att inbjuda till seriös konstvisning på läktaren. Kyrkan har god akustik. Kyrkoherde Aleksej Belousof hade just deltagit i representationen vid stadens årliga firande. Den finns en särskild koppling för NÖ till staden eftersom det var här som Konstantin von Koch verkade som missionär i mellankrigstiden. I biografen av Koch "Från kommandobryggan till predikostolen" (KFb 1975) finns ett foto på det missionshus han verkade i.

Kronstadts envisa kapellgrupp

Redan fredags kväll mötte vi Pavel och Ludmilla, diakonparet som funnits i den gamla prästgården sedan kyrkan fick tillbaka den 2015. De har sört för att vännerna i kapellgruppen och de inneboende på Rehabcentret fått fira gudstjänst varje söndag. Årets nyhet var att Pavel presenterade två böcker som han fått publicerade, en om kyrkan och ungdomen och en om Paulus som

Högmässa på Kronstadt (Kristi förklarings dag)

teolog. Hur han fått tid till det kan man undra med heltidsarbete förutom gudstjänstliv på Kronstadt och i hans moderförsamling Tyris. Om Kanneljärvi har ett eget kyrkoråd och Zelenogorsk ett eget fullmäktige, så är Kronstadt ännu endast en gudstjänstgrupp bestående av ett par familjer. Pavel personligen har biskopens förtroende att leda arbetet. Ett par familjer utgör den trogna kärnan. I söndagskvällens gudstjänst firades prästgårdens tvåårsjubileum med Kristi Förklaring det rätta datumet 6 augusti! En liten kör från Tyris medverkade. Här blev fis-

ken närmast en del av det kyrkkaffe som diakonfamiljen inbjuder till i sitt eget hem.

Tyris väletablerade gemenskap

Lördags morgon nådde vi Sankt Johannes kyrka i Tyris församling i byn Martysjkina, mellan sommarpalatset och samhället Lomanosov. Kyrkoherden hade inlett det återkommande bibelstudiet varje lördag förmiddag kl. 11. Denna dag lästes de inledande verserna till Matteusevangeliets sjunde kapitel. Efter kyrkohedens genomgång blev vi inbjudna till att dela reflektioner

om vad det innebär att inte döma. Frågan är aktuell för alla som ser kontrasten mellan att leva trons liv och det som förväntas av människor i allmänhet år 2017. Det blev ett engagerande samtal. Tyris församling var en av de tidigt återöppnade efter perestrojkan. Man firar ännu delar av sin högmässa på finska men man tvekar inte att förtydliga att det handlar om en kristen församling i dagens Ryssland. Man välkomnar också en hel del konserter som ett sätt att nå flera. Kyrkoherden har tjänat församlingen i tolv år vilket vittnar om ett gott förhållande och förtroende. Den sist överlämnade laxen delade vi omgående i det följande fiket. Det smakade gott!

Gubanitsa kyrka och Sankta Katarina

Lördag eftermiddag/kväll fortsatte två av oss ända ner i det egentliga Ingermanland, till Gubanitsa kyrka. Finska viken omges av en skogbeklädd kust men strax söder om den sprider ett Östergötland ut sig. Där låg en gång om varandra finska, ryska och kanske några estniska byar ända fram till Stalins tid. I Gubanitsa bys evangelisk-lutherska kyrka förberedde man ungdomsläger följande dag. Kyrkan är iordningsställd med bäddplatser på läktaren. I förberedelsearbetet hördes även finska röster, inklusive några på svenska! Om vårt resesällskap varit större skulle några kunnat legat över natt där. Jag

tog taxi tillbaks upp till kusten. Lena åkte runt Sankt Petersburg för att ta sig tillbaks till Zelenogorsk för övernattningen.

En huvudtanke med församlingsresan är att kunna återvända till en församling som redan besökts. Denna gång samlades alla på söndagskvällen på Kronstadt. Några av oss hade firat söndagshögmässa i Kanneljärvi. Jag ledde en rysk-svensk högmässa kl. 13 inne i Sankta Katarina kyrkhus i det centrala Sankt Petersburg, ett kyrkhus och församling som idag är en del av Rysslands lutherska större tysk-ryska kyrka. Där hade flera grupper redan firat sin gudstjänst, bl.a. anglikanerna kl. 11. Trots den gamla skolorns mellangolv är akustiken mycket god.

Sammanfattningsvis kan sägas att det finns många evangelisk-lutherska kyrkor och församlingar i olika kondition att besöka runt Finska viken i Ryssland. Tron har fått nytt liv. På landsbygden dominerar ännu dessa vid sidan om dagens ortodoxa. Till nästa sommar planeras en liknande resa i Ladoga området, inklusive dagsbesök på Konevits och övernattnig på Valamo. Finns det intresse för en liknande församlingsresa till runt Finska viken igen - välkomna med er intresseanmälan för båda fallen!

Jonas Nilsson

*missionär och reseledare
072-931 83 42*